

ÇÖZÜM ODAKLI DÜŞÜNME EĞİTİMİ

ÇÖZÜYORUM

**-İNSAN HAKLARI
ÖZEL SAYISI-**

-İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN OLMAMASI

-ÇOCUK HAKLARININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER

-CEZAEVLERİNDE HAK İHLALLERİ

-ENGELLİ BİREYLERE HAKLARININ VERİLMEMESİ

-ÜLKEMİZDE YÖNETİLEMİYEN GÖÇ SORUNU

CHP Okul E-Bülten İnsan Hakları Özel Sayısı

Yayına Hazırlayanlar

Prof. Dr. Aytuğ Atıcı
(Parti İçi Eğitim Sorumlusu)

Simge Cansu Akkaya
(Parti İçi Eğitim Birimi Üyesi)

Çözüm Odaklı Düşünme Modül Ekibi

Öykü Naz Bartu Kavas
(Koordinatör)

Abdullah Aydemir

Ali Ilgın

Ayşe Nur Tekin

Mehmet Kılıç

Didem Tanaçan

Feryal Güllüada

Fevzi Çoban

Işıl Soyhan

Necip Bektaş

Sevgi Aksu

Zerrin Filazi

İnsan Hakları Masası Üyeleri

Dr. Kasım Akbaş
(Hukukçu)

Dr. Kerem Altıparmak
(Hukukçu)

Şenal Sarıhan
(Hukukçu, 26. Dönem CHP Ankara Milletvekili)

Sevda Erdan Kılıç
(Hukukçu, 27. Dönem CHP İzmir Milletvekili)

Sevinç Özcan
(Hukukçu, CHP Parti Okulu Eğitmeni)

Muratcan Işıldak
(CHP Parti Okulu İl Koordinatörü)

Özlem Akbaş Önsoy
(CHP Parti Okulu Bölge Koordinatörü)

Nafi Şerbetcioğlu
(CHP Parti Okulu Eğitmeni)

Ayşe Nur Tekin
(CHP Parti Okulu Eğitmeni)

   /PartiOkuluCHP

  /CHPOkuluTV

Adres: Üsküp Cad. (Eski Çevre Sok.)

No: 38 **Çankaya/ANKARA**

Telefon: 0312 465 20 00-15

E-posta: chppartiokulu@chp.org.tr

CHP PARTİ OKULU

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi ÇözüYorum

İnsan Hakları Masası

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN OLMAMASI SORUNU İÇİN ÇÖZÜM RAPORU

TARİH: 16.06.2021

ÇÖZÜM MASASI RAPOR NO: 1 (Pilot Çalışma)

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN GRUP SAYISI: 32

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN TOPLAM KATILIMCI SAYISI: 133

ÇÖZÜM MASASI ÜYELERİ:

Dr.Kasım Akbaş (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Dr.Kerem Altıparmak (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Şenal Sarıhan (26. Dönem CHP Ankara Milletvekili, Hukukçu)
Sevda Erdan Kılıç (27. Dönem CHP İzmir Milletvekili, Avukat)
Sevinç Özcan (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Sevgi Aksu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
E.Gamze Öztürk (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Janet Otoğlu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Meltem Sarıgeçili (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Fatma Ünlü (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Füsün Çetin (CHP Parti Okulu Eğitmeni)

ÇÖZÜM ARAMA GRUPLARINI YÖNETEN EĞİTMENLER: Fatma Ünlü, Mehmet Ali Açık, Zeynep Ferda Demirbaş, Feryal Güllüada, Gürkan Kalalı, İsmail Aydın, Erdinç Duman, Güngör Tanrıverdi, İhsan Apaydın, Yasemin Yıldız, Mehmet Akarsu, Aslıhan Çakı, Fatma Öncü, Bilal Gültekin, Muzaffer Alyakut, Tuncay Okka, Ayşegül Temel Güngör, Janet Otoğlu, Zeynep Deniz Doğan, Ezgi Şölen Selvi, Gonca Polat Tandoğan, Erdal Özsar, Kâmil İçöz, Fatma Sema Kendir, Yüksel Aksoy, Ayten Durmuş, Turan Ergün, Akgün Utku Türkkan, Gülsüm Köleoğlu, Fatih Harbi, Duygu Ergene, Hülya Midem

İsmail Hakkı KURT (Çözüm Odaklı Düşünme Modül Koordinatörü)

Aytuğ ATICI (Parti İçi Eğitim Sorumlusu, CHP 24-26. Dönem Mersin Milletvekili)

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN OLMAMASI SORUNUNUN TANIMI

Masa Rapor No:

1

Bugün, tüm temel insan hak ve özgürlüklerinin iktidar eliyle ihlal edildiğinin sayısız örnekleri ile karşı karşıyayız. Özellikle de ifade özgürlüğü, siyasetçilerden, öğrencilere, Sivil Toplum Kuruluşu yöneticilerinden kamu görevlilerine, kadın – erkek tüm yurttaşlar için hak olmaktan çıkmış görünüyor. İktidar güçlerini, muhalif olan söz, yazı ya da demokratik bir eylemi, bir çırpıda “terör eylemi” olarak suçluyor. Ardından yargı devreye giriyor. Açılan davalar en basiti Cumhurbaşkanı’na hakareten başlayıp, terör örgütü propagandasından, terör örgütü üyeliği suçlamasına dek tırmanabiliyor. Hak aramanın “terör” sayıldığı bu ortamda insanlar, konuşmaktan, yazmaktan, herhangi bir eyleme katılmaktan korkar haldeler. Siyaset kurumu, bu tırmanış karşısında, “terör eylemi ya da eylemcisinin yanında görünmekten ürkerek”, soruna sahip çıkamıyor.

Hak arayan “terörist” olunca, devreye Terörle Mücadele Yasası giriyor. Yürürlüğe girdiği ilk günden bu yana hukuk çevrelerinin insan haklarına dayalı hukukla çeliştiği ve halk için bir demir kafes olarak nitelediği Terörle Mücadele Yasası (TMY), hak talebini yükselten herkesi bu Yasa’nın kazanına atıyor. Cezaevleri; basın emekçileri, savunma avukatları, bilim insanları, emekçiler, siyasetçiler, demokratik kitle örgütü yöneticileri ile doluyor. TMY kapsamında yargılananların savunma avukatları da aynı kaderi paylaşıyor.

Benzer uygulamalar, Türk Ceza Kanunu’nun Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik ve aşağılama (216) ve Cumhurbaşkanı’na Hakaret (299) başlıklı maddelerinin uygulanmasında da karşımıza çıkıyor. Örneğin 216. Madde için aranan söz ya da eylemin, “*Kamu güvenliği açısından AÇIK VE YAKIN Tehlikenin ortaya çıkması halinde*” cezalandırılacağı kuralına uyulmuyor. 299. Madde yönünden ise eleştiri *ONUR VE SAYGINLIĞI HEDEF ALMA* adeta eşit kabul edilerek ceza yağdırılıyor.

İfade özgürlüğünün bu denli ağır baskı altında olması nedeni ile 2020 yılı mart ayı içinde Avrupa Konseyi Bakanlar Konseyi, Türkiye’yi nitelikli izlemeye aldı. Ancak ülkemizde ifade özgürlüğü hala demir kafeste.

Türkiye’de ifade özgürlüğünün önündeki engeller nasıl kaldırabiliriz? Nelerdir? Bu konunun çözümü için neler yapılabilir? Siyaset kurumu, ne gibi önermelerle sorunun halk yararına ve hak temelli çözümüne katkı sunabilir.

#İktidarYoluPartiOkulu

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN OLMAMASI SORUNUNA ÇÖZÜM
ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Masa Rapor No:

1

- İnsan Hakları Çözüm Masası "İfade Özgürlüğünün Olmaması" sorununu yukarıdaki şekilde tanımlamıştır.
- 32 kişiden oluşan parti eğitmenleri "İfade Özgürlüğünün Olmaması" sorununa çözüm bulma çalışmalarına katılmak üzere gönüllü olmuştur.
- Her bir parti eğitmeni kendi doğal çevresinden, tartışılan konu ile ilgili olarak bilgi/deneyimi olan en az beş, en fazla yedi kişi belirlemiş ve ilgili soruna çözüm bulmak üzere çalışmalara katılmaları için ikna etmiştir. Böylece "İfade Özgürlüğünün Olmaması" sorununa çözüm aramak üzere toplam 133 gönüllü katılımcı belirlenmiştir.
- Çözüm arama toplantıları 16/06/2021 tarihinde, grubun belirlediği bir zamanda en fazla 45 dakika süreyle WhatsApp/Zoom üzerinden görüntülü olarak yapılmıştır.
- Toplantıda her katılımcının eşit süre kullanmasına dikkat edilmiştir.
- Katılımcılar tarafından önerilen her çözümlerin sosyal demokrasinin "Eşitlik, Özgürlük, Adalet ve Dayanışma" ilkelerine aykırı olmamasına dikkat edilmiştir.
- Her eğitmen üretilen çözümleri not alarak raporunu 24 saat içinde modül grubunda birlikte çalıştığı kişiye ilgili masaya gönderilmek üzere iletmiştir.
- Çözüm önerileri tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) raporlanmıştır.
- İnsan Hakları Çözüm Masasına "İfade Özgürlüğünün Olmaması" sorunuyla ilgili toplam 32 adet rapor gelmiştir.
- Çözüm masası kendi içinden üç rapor tekleştiricisi belirlemiş ve her rapor tekleştiricisi 10 raporu inceleyerek en sık dile getirilen maddeleri dikkate alarak bir rapor hazırlamıştır.
- Tekleştirilen raporlar tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) hazırlanmıştır. Böylece çözüm masasına tekleştirilen üç rapor sunulmuştur.
- Çözüm masası tekleştirilen üç raporu incelemiş, bu raporları tek bir nihai rapor haline getirmiş ve 16/06/2021 tarihinde ilgili modül çalışma grubu üyesine iletmiştir.
- Çözüm masasından gönderilen nihai rapor, aynı gün ilgili modül çalışma grubu üyesi tarafından o konuyu tartıştıran 32 eğitmene, eğitmenler de kendi gruplarındaki tartışmacılara iletmiştir.

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN OLMAMASI SORUNU İÇİN ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ

Masa Rapor No:
1

1. Güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçiş sağlanması, seçim barajının düşürülmesi.
2. Anayasal ve yasal değişiklikler ile temel hak ve özgürlüklerin güçlendirilmesi.
3. Eğitimde laikliğin, temel ilkelerden biri olarak benimsenmesi. Müfredata, hak ve özgürlükler alanında bilgi ve farkındalığı arttıracak dersler eklenmesi. Hukuk fakültelerinde İfade özgürlüğü konusuna daha çok yer verilmesi.
4. Kitle iletişim araçları üzerindeki baskı ve sansürün kaldırılması için gerekli yasal düzenlemeler yapılarak, medyanın özgür ve tarafsız hale getirilmesi.
5. Sivil toplum kuruluşları, siyasi partiler ve kent konseyleri ile iş birliği içinde, temel hak ve özgürlüklerin keyfi şekilde sınırlandırılmasının önüne geçecek çalışmalar yapılması.
6. İfade özgürlüğünün, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınmış olduğunun halka anlatılması.
7. Düşünceyi açıklamanın ve eleştirinin suç olmaktan çıkarılması. Kanunların herkese eşit uygulanmasını sağlayacak tedbirler alınması.
8. Cumhurbaşkanı, bakan, milletvekili, belediye başkanı gibi üst düzey yetkililerin, eleştirilme ve halka hesap verme sorumluluğunu kabul ettiğine dair etik sözleşme imzalamalarını sağlayacak düzenlemelerin yapılması. Bu yolla, görev alanlarına yönelik eleştiriler karşısında dava açmalarının önüne geçilmesi.
9. Sanatta ifade özgürlüğünü kısıtlayan sansür ve baskıların kaldırılması. Sanatçıların kendilerini en iyi ifade ettikleri yerler olan sahnelerin açılması için gerekli adımların atılması.
10. Terörle mücadele yasasının yeniden düzenlenmesi ve siyasi düşüncelerin suç olmaktan çıkarılması.

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN OLMAMASI SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ
İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Masa Rapor No:
1

1. İfade Özgürlüğü Derneği'nin 2020 EngelliWeb raporu yaklaşık 14 sene önce yürürlüğe giren 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ve sonrasında ortaya çıkan bazı düzenlemelerle birlikte Türkiye'de gitgide artan İnternet sansürleri ve erişim engelleme uygulamaları hakkında değerlendirmeleri kapsamaktadır.
https://ifade.org.tr/reports/EngelliWeb_2020.pdf
2. Uluslararası Şeffaflık Derneği'nin 2015 yılında yayınlanan "Cezasızlık ve Medya" Raporu
<https://seffalik.org/wp-content/uploads/2021/12/Kitapcik1.pdf>

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

CHP PARTİ OKULU

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi ÇözüYorum

İnsan Hakları Masası

ÇOCUKLARIN TEMEL HAKLARININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER SORUNU İÇİN ÇÖZÜM RAPORU

TARİH: 30.06.2021

ÇÖZÜM MASASI RAPOR NO: 2 (Pilot Çalışma)

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN GRUP SAYISI: 21

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN TOPLAM KATILIMCI SAYISI: 93

ÇÖZÜM MASASI ÜYELERİ:

Dr.Kasım Akbaş (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Dr.Kerem Altıparmak (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Şenal Sarıhan (26. Dönem CHP Ankara Milletvekili, Hukukçu)
Sevda Erdan Kılıç (27. Dönem CHP İzmir Milletvekili, Avukat)
Sevinç Özcan (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Sevgi Aksu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
E.Gamze Öztürk (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Janet Otoğlu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Meltem Sarıgeçili (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Fatma Ünlü (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Fusun Çetin (CHP Parti Okulu Eğitmeni)

ÇÖZÜM ARAMA GRUPLARINI YÖNETEN EĞİTMENLER: ERTAN KARALARLI, FERIDE UFUK YILDIRIM, HAYRIYE HAMARAT ÖZMEN, ULAŞ B. ÇETINKAYA, FATMA AYTÜL ÇAĞLAR, MESUT KALENDER, MUSTAFA YILDIRIM, HALIS YAVUZYAŞAR, NURCAN BALIBEY, DENİZ KARA, NAZLIGÜL AKTAŞ TELMEN, ERGİN MERCAN, HASAN DOĞAN, METİN DEMIRKAYA, ZEKAI ALTUNPALA, MEHMET KESKIN, RECEP AKKOYUNLU, HASAN BASRI BERTAN, ERDAL ÖZSAR, SÜHEYLA KARAASLAN, TAYFUN TUFAN, GÜLNIHAL GAMSIZ

İsmail Hakkı KURT (Çözüm Odaklı Düşünme Modül Koordinatörü)

Aytuğ ATICI (Parti İçi Eğitim Sorumlusu, CHP 24-26. Dönem Mersin Milletvekili)

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ÇOCUKLARIN TEMEL HAKLARININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER SORUNUNUN TANIMI

Masa Rapor No:
2

Çocuk Hakları, dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu; eğitim, sağlık, yaşama, barınma; fiziksel, psikolojik ve cinsel sömürüye karşı korunma gibi haklarının tamamını ifade eder. 1989 yılında BM Genel Kurulu tarafından Çocuk Hakları Sözleşmesi oybirliği ile kabul edilmiştir. Türkiye bu sözleşmeyi 14 Ekim 1990 tarihinde çekince koyarak imzalamış ve 27 Ocak 1995'te Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ülkemizde çocuk hakları Anayasa ve Uluslararası Sözleşmelerle güvence altına alınmıştır.

TÜİK'in 2020 yılı verilerine göre Türkiye nüfusunun yüzde 27,2 sini çocuklar oluşturmaktadır. Bu da 22 milyon 750 bin 657 çocuğa karşılık gelmektedir. Avrupa Birliğine üye ülkeler arasında çocuk nüfus oranında birinci durumdayız ancak bu birinciliği çocuklarımıza güzel bir gelecek kurma konusunda gösterememekteyiz.

Geleceğe umutla bakan çocuklar yetiştirmek her ailenin en büyük arzusu olsa da, ülkemizde yaşanan ekonomik, siyasal ve toplumsal çalkantılar bunu pek mümkün kılmamaktadır. Daha çocuk yaşında ekonomi ve siyasetle ilgilenmek zorunda bırakılmış, geleceğe dair umutlarını ülkesinden uzaklarda arar olmuştur.

Çocuklar çocukluğunu yaşayamaz olmuş, ekonomik sıkıntılardan dolayı çalışmak zorunda kalmıştır. TÜİK verilerine göre ülkemizde 720 bin çocuk işçi olduğu raporlansa da DİSK'in araştırmalarına göre ülkemizde yaklaşık 2 milyon çocuk işçi bulunmaktadır ve istismara en açık işçi grubunu yine çocuk işçiler oluşturmaktadır. Son bir senede yaşamını yitiren çocuk işçi sayısı 76'dır. Pandemi ile birlikte ekonomik kriz derinleşmiş, devletten yardım alamayan ekonomisi iyice zayıflayan ailelerin eve ek gelir kaynağı yine çocuk işçiler olmuştur. Bu da önümüzdeki yıllarda çocuk işçi ve çocuk işçi ölümlerinde artışların yaşanacağı anlamına gelmektedir.

Yine ülkemizin en önemli sorunlarından biri çocuk gelin sorunudur. Yapılan araştırmalar Türkiye'de her 100 çocuktan 15'inin 18 yaşından önce evlendirildiğini söylüyor. 18 yaşından küçük evlendirilen çocuklar daha kendi gelişimlerini tamamlayamadan, çocukluklarını yaşayamadan anne oluyor. 2019 yılında yayımlanan raporlara göre son 16 yılda 18 yaşın altında 440 bin çocuk doğum yapmıştır. Genç yaşta olan gebelik anne kadar bebeğin de sağlığını tehlikeye atmaktadır. Çocuk olma hakları ellerinden alınan bu çocuklar eğitim hayatına da katılamıyor.

2020 yılında erkekler tarafından öldürülen çocuk sayısı en az 21'dir. Yıl içinde güvenlik güçlerinin silah kullandığı olaylarda 2 çocuk yaralanmış, en az 1 çocuk yaşamını yitirmiştir. En az 2 çocuk kara mayınları ya da sahipsiz bomba ve patlayıcılar nedeniyle yaralanmıştır. 2020 yılında en az 2 mülteci/göçmen çocuk ırkçı grupların ya da kişilerin saldırısı sonucu yaşamını yitirmiştir. En az 8 mülteci çocuk ise göç yolunda yaşamını yitirmiştir.

Ülkemizde halen tarikat yurtlarında kalan, kuran kursu adı altında yasak olmasına rağmen medreselerde medrese eğitimi gören çocuklar bulunmaktadır. Bu akıl, bilim ve mantıktan uzak orta çağ zihniyetiyle mücadele ederek çocuklarımızı karanlık zihniyetlerin egemenliğinden kurtarmalıyız.

Çocuk işçiliği ve çocuk gelinler sorunun önüne geçmek için neler yapılmalı? Çocukların en temel hakları olan temiz gıda, temiz su, sağlık, barınma, eğitim gibi ihtiyaçlarının karşılanabilmesinin önündeki engeller nelerdir? Siyaset kurumu bu durumlara karşı ne gibi tedbirler almalı?

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ÇOCUKLARIN TEMEL HAKLARININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER
SORUNUNA ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Masa Rapor No:

2

- İnsan Hakları Çözüm Masası “Çocukların Temel Haklarının Önündeki Engeller” sorununu yukarıdaki şekilde tanımlamıştır.
- 21 kişiden oluşan parti eğitmenleri “Çocukların Temel Haklarının Önündeki Engeller” sorununa çözüm bulma çalışmalarına katılmak üzere gönüllü olmuştur.
- Her bir parti eğitmeni kendi doğal çevresinden, tartışılan konu ile ilgili olarak bilgi/deneyimi olan en az beş, en fazla yedi kişi belirlemiş ve ilgili soruna çözüm bulmak üzere çalışmalara katılmaları için ikna etmiştir. Böylece “Çocukların Temel Haklarının Önündeki Engeller” sorununa çözüm aramak üzere toplam 93 gönüllü katılımcı belirlenmiştir.
- Çözüm arama toplantıları 30/06/2021 tarihinde, grubun belirlediği bir zamanda en fazla 45 dakika süreyle WhatsApp/Zoom üzerinden görüntülü olarak yapılmıştır.
- Toplantıda her katılımcının eşit süre kullanmasına dikkat edilmiştir.
- Katılımcılar tarafından önerilen her çözümlerin sosyal demokrasinin “Eşitlik, Özgürlük, Adalet ve Dayanışma” ilkelerine aykırı olmamasına dikkat edilmiştir.
- Her eğitmen üretilen çözümleri not alarak raporunu 24 saat içinde modül grubunda birlikte çalıştığı kişiye ilgili masaya gönderilmek üzere iletmıştır.
- Çözüm önerileri tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) raporlanmıştır.
- İnsan Hakları Çözüm Masasına “Çocukların Temel Haklarının Önündeki Engeller” sorunuyla ilgili toplam 21 adet rapor gelmiştir.
- Çözüm masası kendi içinden üç rapor tekleştiricisi belirlemiş ve her rapor tekleştiricisi 10 raporu inceleyerek en sık dile getirilen maddeleri dikkate alarak bir rapor hazırlamıştır.
- Tekleştirilen raporlar tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) hazırlanmıştır. Böylece çözüm masasına tekleştirilen üç rapor sunulmuştur.
- Çözüm masası tekleştirilen üç raporu incelemiş, bu raporları tek bir nihai rapor haline getirmiş ve 30/06/2021 tarihinde ilgili modül çalışma grubu üyesine iletmıştır.
- Çözüm masasından gönderilen nihai rapor, aynı gün ilgili modül çalışma grubu üyesi tarafından o konuyu tartıştıran 21 eğitmene, eğitmenler de kendi gruplarındaki tartışmacılara iletmıştır.

#İktidarYoluPartiOkulu

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ÇOCUKLARIN TEMEL HAKLARININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER SORUNU İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Masa Rapor No:

2

1. Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, taşınabilir eğitim kaldırılarak çocukların kolay ulaşım sağlayabileceği yerlerde eğitim kurumları açılmalı, devlet parasız yatılı eğitim kurumları tekrardan faaliyet göstermeli ve yaygınlaştırılmalı, özel okulların statüsü değiştirilmeli, çocuk işçilerin önüne geçmek için meslek liseleri aktif ve nitelikli hale getirilerek stajyer öğrencilere 1.sınıftan itibaren staj ücreti ödenmeli, engelli çocukların yaşlarıyla birlikte tüm şartlar sağlanarak eğitim almasının önü açılmalı, cezaevlerinde anneleriyle birlikte yaşayan çocukların okul öncesi eğitimleri için Adalet Bakanlığı ilgili kurumlarıyla işbirliği yapılarak okulöncesi eğitimin sağlıklı bir şekilde verilmesi sağlanmalı,
2. BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme hükümleri kesintisiz uygulanmalıdır ve Çocuk Hakları konusunda iç hukuk güvencesi verilerek sağlıklı bir şekilde yerine getirilmeli ve denetime tabi olmalı,
3. Çocuk reşit olana kadar temel hak ve özgürlükleri hakkında bilgilendirilmeli, temel ihtiyaçları devlet tarafından güvence altına alınmalı, çocuk sahibi olmak isteyen anne baba adaylarının fiziki-psikolojik durumunun tespiti yapılmalı ve devletin ilgili kurumlarınca anne baba eğitimi verilmeli, çiftlerin bakabilecekleri kadar çocuk yapması teşvik edilmeli ve gerekli durumlarda devlet doğum kontrol uygulaması yapmalı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde PDR birimi kurularak buralarda aile içi ve aile dışı şiddete maruz kalan çocuklar tespit ve takip edilmeli,
4. Devlet tarafından Aile Sigortası hayata geçirilmeli, çocukların ailelerinin; sosyal güvencesi olmasa bile eğitim hayatları boyunca devlet tarafından sosyal güvence altına alınmalıdırlar, Çocuk Esirgeme Kurumlarının nitelikleri ve sayıları artırılmalı, Sosyal Hizmetler tarafından büyütülen çocukların topluma kazandırılması yönünde çalışmalar yürütülmeli ve yaygınlaştırılmalı,
5. Çocuk yaşta evliliklerin önüne geçilmesi için yasal düzenlemeler ivedilikle yapılmalı aksi şekilde davrananlar mutlaka cezalandırılmalı ve gerekli görüldüğünde çocuklar devlet korumasına alınarak psikolojik destekte bulunulmalı, çocuk gelinlerin yoğun olduğu bölgelerde STK'lar ve muhtarlar aracılığıyla aile ve çocuklara eğitimler verilmeli, 18 yaşın altındaki çocukların evlenmesinin anne-baba iznine tabi olmadan yasaklanması gerekmektedir. Çocuk Hakları ve Toplumsal Cinsiyet konulu derslerin müfredata alınması sağlanmalı,
6. Çocuk işçiliğinin önlenmesi için hem çocuk işçi çalıştıran işletmelere hem de çocuklarının çalışmasına izin veren aileler hakkında katı yaptırımlar uygulanmalı, mutlaka cezalandırılmaları sağlanmalı, ailelerin yoksulluğa düşmemesi için çalışmalar yapılmalı, anne babası ayrı olup, maddi durumları yeterli olmayan anne ile kalan çocukların korunması için kadınlara pozitif ayrımcılık tanınarak iş imkânı yaratılmalı,
7. Çocuklara cinsel istismarın önlenmesi için gerekli yasal düzenlemeler ivedilikle yapılmalı aksi şekilde davrananlar mutlaka cezalandırılmalı ve gerekli görüldüğünde çocuklar devlet korumasına alınarak, psikolojik destekte bulunulmalı, çocuğa karşı yapılan her türlü şiddet cezalandırılmalı, aile içinde şiddet gören çocukların takibi için devlet çocuk müfettişleri görevlendirmeli ve Aile Hekimliği bünyesinde çocukların fiziksel-psikolojik gelişimini izleyen birimler oluşturulmalı ve aileler bu konuda bilgilendirilmeli,
8. Cemaatler ve tarikatlar tarafından açılan Kur'an kursları ve öğrenci yurtlarının laiklik ilkesine aykırı eğitim vermemesi için denetime tabi tutulmalı, din dersleri Diyanet İşleri Başkanlığı sorumluluğunda, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde verilmeli, Kur'an kursları denetlenmeli, bu kurslarda sadece pedagojik eğitim alan hocalar çocuklara eğitim vermeli, örgün eğitimde din dersleri isteğe bağlı olmalı,
9. Eğitim sistemi tümünden gözden geçirilmeli, okulöncesi eğitim ülkenin her yerinde yaygınlaştırılmalı, çocukların yeteneklerini ortaya çıkaracak çalışmalar yapılmalı, alanında uzman kişiler tarafından çocuklara cinsel sağlık eğitimi verilmeli ve çocukların beden dokunulmazlığı konusunda bilgilendirilmesi, okullarda rehber öğretmenlerin yanı sıra pedagoglar bulunmalı, çocukların ve ailelerinin sahip oldukları yasal haklar kendilerine alanında uzman kişilerce anlatılmalı,
10. Kız çocuklarının eğitimi konusunda aileler bilinçlendirilmeli ve bu yönde devlet destekli çalışmalar yapılmalıdır. Sokakta yaşayan çocukların suç örgütleri ve uyuşturucu bağımlılığından kurtulmaları sağlanmalı ve devlet desteğiyle çocukların meslek sahibi olması sağlanmalı.

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ÇOCUKLARIN TEMEL HAKLARININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER
SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Masa Rapor No:
2

1. Eğitim Reformu Girişimi'nin 2021 yılında yayınlanan Eğitim İzleme Raporu:
https://www.egitimreformugirisimi.org/wp-content/uploads/2010/01/EIR21_OgrencilerveEgitimeErisim.pdf
2. Uluslararası Çocuk Haklarına Dair Belgeler:
<http://www.cocukhaklariizleme.org/cocuk-haklari-belgeleri>
3. Koruncuk Vakfı Çocuk İstismarını Tanıma ve Önlemede Yöntemler:
<https://koruncuk.org/files/istismar-egitim-semineri-brosuru-koruncuk.pdf>
4. 2019 yılında yayınlanan Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismardan Korunması Terimler & Kavramlar Kılavuzu
<https://koruncuk.org/uploads/blog/Luksemburg-Terimler-ve-Kavramlar-Kilavuzu.pdf>

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

CHP PARTİ OKULU

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi ÇözüYorum

İnsan Hakları Masası

CEZAEVLERİNDE HAK İHLALLERİ SORUNU İÇİN ÇÖZÜM RAPORU

TARİH: 04.08.2021

ÇÖZÜM MASASI RAPOR NO: 3 (Pilot Çalışma)

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN GRUP SAYISI: 19

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN TOPLAM KATILIMCI SAYISI: 58

ÇÖZÜM MASASI ÜYELERİ:

Dr.Kasım Akbaş (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Dr.Kerem Altıparmak (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Şenal Sarıhan (26. Dönem CHP Ankara Milletvekili, Hukukçu)
Sevda Erdan Kılıç (27. Dönem CHP İzmir Milletvekili, Avukat)
Sevinç Özcan (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Sevgi Aksu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
E.Gamze Öztürk (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Janet Otoğlu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Meltem Sarıgeçili (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Fatma Ünlü (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Füsün Çetin (CHP Parti Okulu Eğitmeni)

ÇÖZÜM ARAMA GRUPLARINI YÖNETEN EĞİTMENLER: Mehmet Ali Açık, Nuran Doğaroğlu, Feyhan Çiçek, Fatma Aytül Çağlar, Bayram Özadam, Mustafa Yıldırım, Halis Yavuzyaşar, Hasret Gönül Aykan, Nazligül Aktaş Telmen, Ergin Mercan, Fatma Öncü, Fulya Açıkayol, Mehmet Ali Yılmaz, Nazmiye Eskiçi, Kamil İçöz, Fatma Sema Kendir, Işıl Beyazıtli

İsmail Hakkı KURT (Çözüm Odaklı Düşünme Modül Koordinatörü)

Aytuğ ATICI (Parti İçi Eğitim Sorumlusu, CHP 24-26. Dönem Mersin Milletvekili)

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

CEZAEVLERİNDE HAK İHLALLERİ SORUNUNUN TANIMI

Masa Rapor No:
3

"Hapishanenin Doğuşu" adlı kitabında Foucault, "Modern toplum kendisini cezaevlerinde, okullarda, kışlalarda ve işletmelerde yansıtır." der. Ne yazık ki ülkemizde bu yansıma hiç iç açıcı değildir. Cezaevleri, adaletsizliğin ve insan hakları ihlallerinin en fazla görüldüğü yerlerden biridir. Cezaların çeşidine ve cinsiyet farkına göre farklı isimlerle anılan cezaevlerinin hemen tümünde (kadın-erkek- gençlik- çocuk/ kapalı- Yüksek güvenli- açık) her gün bir haksızlığın çığılığını duyarız. Bu çığığa ses olmak isteyen baroların, hukuk ve insan hakları kuruluşlarının çabaları da çoğu kez yetersiz kalır. Cezaevleri, infaz hukukunun koruması altındadır. Türkiye'de infaz hukukunun tutuklu ve hükümlü haklarını koruma altına alan bir düzenlemeye ulaşması, esas olarak içerdekilerin mücadelesi ile sağlanmıştır. Ancak, iktidarda bulunanlar, tüm kazanımlara yönelik baskıcı ve geriye çeken uygulamaları ile bu hakları da kullanılmaz hale getirmektedirler. Yine Foucault 'a atıfla söylememiz gerekirse, "Cezaevi kötülüktür." Ve "Tımarhane ve hapishane her zaman iktidarın sopası olmuştur." Ne yazık ki bugün de durum değişmemiştir.

Cezaevlerinde mevcut yasal düzenlemelerin dahi uygulanmadığı bir süreç yaşanmaktadır. Çok yakın tarihlerde basına yansıyan çıplak arama, tecrit, tekmil verme, ayakta sayım, iletişim ve sosyal etkinlik, kısıtlamaları, hastaneye ve başka bir cezaevine nakilde yaşanan sorunlar, avukat görüşmelerinin dinlenmesi ve engellenmesi, bunlardan daha önemli olarak intihar ve cinsel istismar vakaları sorunlardan bazılarıdır. Sıraladığımız bu sorunlar, cezaevlerinde; yaşam hakkı, başta olmak üzere onur kırıcı ve kötü muamele görmeme, sağlık, adil yargılanma, haberleşme ve iletişim haklarının ihlal edildiğinin kanıtlarıdır.

13.12.2004 tarihinde kabul edilen, 1 Haziran 2005'te 5275 Sayılı Ceza İnfaz ve Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanmasına Dair Kanun'un "Hapis Cezalarının İnfazında Gözetilecek İlkeler" başlıklı 6. Maddesinde şöyle der:

- "a-)Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddi ve manevi koşullar altında çektirilir."
- b-) Ceza ve Güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz".
- "Temel İlkeler" başlıklı 2. maddesi aynen şöyledir:

"Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin infazına ilişkin kurallar, hükümlülerin renk, din, dil, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, milli ve sosyal köken ve siyasi ve diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiç kimseye ayırım yapılmaksızın uygulanır."

Bu madde aynen, BM Mahpusların İslahı İçin Asgari Standart Kuralların "Temel Prensipler" başlıklı 1. Maddesinden alınmıştır. Kurallar bütünü içinde hakların giderek daha da geliştirileceğinin de altı çizilmiş durumdadır. Nitekim, BM Genel Kurulu, bu düzenleme üzerinden yılların geçmiş olması ve insan hakları alanındaki kavrayışların ve gereksinimlerin de değişmiş olması nedeni ile 17 Aralık 2015 tarihinde "Mahpuslara Muameleye Dair BM Asgari Standart Kuralları" adıyla "revize ederek kabul etmiştir. Buradaki temel noktalardan biri "İslah" yerine muamele sözcüğünün seçilmiş olmasıdır.

Bugün yasalarda bağitlanmış hakların dahi tanınmadığı ve ciddi insan hakkı ihlallerinin yaşandığı cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü hakları nasıl güvence altına alınabilir? Bu konuda siyaset kurumuna düşen sorumluluklar nelerdir?

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

CEZAEVLERİNDE HAK İHLALLERİ SORUNUNA
ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Masa Rapor No:
3

- İnsan Hakları Çözüm Masası “Cezaevlerinde Hak İhlalleri” sorununu yukarıdaki şekilde tanımlamıştır.
- 19 kişiden oluşan parti eğitmenleri “Cezaevlerinde Hak İhlalleri” sorununa çözüm bulma çalışmalarına katılmak üzere gönüllü olmuştur.
- Her bir parti eğitmeni kendi doğal çevresinden, tartışılan konu ile ilgili olarak bilgi/deneyimi olan en az beş, en fazla yedi kişi belirlemiş ve ilgili soruna çözüm bulmak üzere çalışmalara katılmaları için ikna etmiştir. Böylece “Cezaevlerinde Hak İhlalleri” sorununa çözüm aramak üzere toplam 58 gönüllü katılımcı belirlenmiştir.
- Çözüm arama toplantıları 04.08.2021 tarihinde, grubun belirlediği bir zamanda en fazla 45 dakika süreyle WhatsApp/Zoom üzerinden görüntülü olarak yapılmıştır.
- Toplantıda her katılımcının eşit süre kullanmasına dikkat edilmiştir.
- Katılımcılar tarafından önerilen her çözümlerin sosyal demokrasinin “Eşitlik, Özgürlük, Adalet ve Dayanışma” ilkelerine aykırı olmamasına dikkat edilmiştir.
- Her eğitmen üretilen çözümleri not olarak raporunu 24 saat içinde modül grubunda birlikte çalıştığı kişiye ilgili masaya gönderilmek üzere iletmiştir.
- Çözüm önerileri tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) raporlanmıştır.
- İnsan Hakları Çözüm Masasına “Cezaevlerinde Hak İhlalleri” sorunuyla ilgili toplam 19 adet rapor gelmiştir.
- Çözüm masası kendi içinden üç rapor tekleştiricisi belirlemiş ve her rapor tekleştiricisi 10 raporu inceleyerek en sık dile getirilen maddeleri dikkate alarak bir rapor hazırlamıştır.
- Tekleştirilen raporlar tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) hazırlanmıştır. Böylece çözüm masasına tekleştirilen üç rapor sunulmuştur.
- Çözüm masası tekleştirilen üç raporu incelemiş, bu raporları tek bir nihai rapor haline getirmiş ve 04.08.2021 tarihinde ilgili modül çalışma grubu üyesine iletmiştir.
- Çözüm masasından gönderilen nihai rapor, aynı gün ilgili modül çalışma grubu üyesi tarafından o konuyu tartıştıran 19 eğitmene, eğitmenler de kendi gruplarındaki tartışmacılara iletmiştir.

#İktidarYoluPartiOkulu

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

CEZAEVLERİNDE HAK İHLALLERİ SORUNU İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Masa Rapor No:

3

1. Türkiye’de infaz rejimi mevzuatı ve politikası uluslararası insan hakları hukukuna ve özel olarak mahpus haklarına uygun hale getirilmeli ve yine insan hakları temelli kuralların uygulanmasında ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet doğum veya diğer statü gibi sebeplerle ayrımcılık yapılamaz ilkesi Anayasa da yer almalı güvence altında olmalıdır. Tutuklu ve hükümlüler temel haklarından mahrum bırakılmamalı.
2. Tüm cezaevlerinde görevli Cezaevi müdürleri, infaz savcıları, infaz koruma memurları ve tüm cezaevi personeli mutlaka insan hakları, iletişim ve şüpheli-sanık hakları konusunda eğitim almalı ve bilgilendirilmelidirler. İnfaz koruma memurları, insan hakları eğitiminden geçirilmeli, eğitim alan görevliler sınavla göreve başlatılmalı, yeteri kadar liyakatli olmalı, sınavdan geçemeyenler ise her ne şekilde olursa olsun göreve getirilmemelidir. İnfaz koruma memurları; düzenli aralıklarla psikolojik ve fiziksel testlere tabi tutulmalı, belli aralıklarla sağlık kontrollerinden geçirilmeli, ekonomik yapıları düzeltilmeli.
3. Cezaevleri izleme komisyonları açılmalı, bağımsız denetim hayata geçirilmeli, Cezaevleri TBMM tarafından kurulacak bağımsız komisyonlarca denetlenmeli, Cezaevlerine Baroların ve STK’ların etkin ziyaretlerde bulunabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalı, infaz koruma memurlarının suç teşkil eden tutumlarını engellemek için denetim mekanizmaları oluşturulmalı,
4. Cezaevlerindeki hükümlü ve tutuklular için; düzenli şekilde sağlık kontrolü ve psikolojik destek sağlanmalı, sağlık birimleri kurulmalı, sevkler acilen yapılabilmeli, acil tıp uzmanları bulundurulmalı, tedavilerin yerinde ve uygun koşullarda yapılması sağlanması, sağlık sorunları nedeni ile tahliye olması gereken mahpuslar tahliye edilebilmesi, görüş günlerinde sağlıklı ortamlarda görüşme sağlanabilmesi ve belirlenecek bazı özel günlerde izinler verilmeli, cezaevinde yaşam insani boyutlara ulaştırılmalı,
5. Kadın mahpusların çocukları devlet güvencesinde olmalı, çocuğun eğitim ve sağlık giderleri devlet tarafından karşılanmalı, çocuğun dış ortamla bağı sağlanmalı (kreş vb.) bu süreçte çocuğa psikolojik danışmanlık verilmeli, çocuklar için ayrıca suç işleyebilecekleri şartlar devlet eliyle ortadan kaldırılmalı, buna rağmen suç işleyen çocuklar cezaevine değil de ıslahla topluma kazandırılmalı ve topluma faydalı bireyler olmaları sağlanmalı,
6. Mahpusların yattıkları yerler, duş alanları, yemek yedikleri yerler, tuvaletleri, dinlenme alanları, spor alanları temiz ve kullanılabilir olmalı, mahpuslar sosyo-kültürel faaliyetlerde, sportif aktivitelerde bulunabilmeli, cezaevinden çıktıktan sonra da faaliyet gösterebilecekleri iş kollarında beceri kazandırılmalı, okuma hakkı, haber alma hakkı, iletişim hakkı gibi haklar ödün verilmeden kullanılmalı, ortak yaşam alanlarının kullanımı kısıtlanmamalı ve engellenmemeli, cinsiyet ve yaşa göre ayrı dünya standartlarına uygun cezaevleri yapılmalı,
7. Cezaevleri koşulları çok fazla kalabalık olmamalı, mahpusların kalabalık şekilde küçük hücrelerde tutulması uygulaması son bulmalı, koşullarda yeterli aydınlatmalar sağlanmalı, doğal hava sirkülasyonu sağlanmalı, ceza türüne göre ayrı ayrı sınıflandırma yapılmalı, hükümlü ve tutukluların farklı koşullarda kalabileceği, yeniden düzenlenmeli, mesleki ve sanat öğretme eğitiminin artmasına önem verilmeli, sosyo-kültürel faaliyetlerin engellenmesi doğru değil,
8. Cezaevinde bulunan mahpusların avukata ve yargıya erişimi kolaylaştırılmalı ve yasal hakları anlatılmalı, işkence ve insanlık dışı kötü muamelelere karşı denetimlerin sıklaştırılması gerekliliği, denetimlerin STK, üniversite ve ilgili kurumların çalışanlarından oluşan Ceza İnfaz Denetleme Kurulları oluşturulmalı,
9. Hükümlü ve tutukluların içerisinde özel durumu olan (engelli, yabancı uyruklu) olanlara özel ihtiyaç alanı oluşturulmalı (Türkçe bilmeyenlerin kendini ifade etmeleri ve uyum sorunu yaşamamaları için tercüman desteği sağlanmalı, C, F, E Tipi Cezaevleri kaldırılmalı ve yargılama süreci adil ve hızlı bir şekilde işlemeli, siyasi tutuklular olmamalıdır.

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

CEZAEVLERİNDE HAK İHLALLERİ SORUNUNUN
ÇÖZÜMÜ İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Masa Rapor No:
3

1. İnsan Hakları Derneği'nin 2022 yılında yayınlanan Türkiye Hapishanelerinde Hak İzleme Raporu 2021
<https://www.ihd.org.tr/wp-content/uploads/2022/06/2021-Hapishane-Raporu-1.pdf>
2. Türk Tabipleri Birliği (TTB), Adli Tıp Uzmanları Derneği (ATUD) ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) tarafından yayınlanan İnsan Hakları İhlalleri İle İlgili Hekim Tutumu
https://www.ttb.org.tr/userfiles/files/insan_haklari_hekim_tutum_belgesi.pdf
3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Altıncı Madde Kapsamında Adil Yargılanma Hakkının Esasları
<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2006-63-218>

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

CHP PARTİ OKULU

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi Çözüm Yorum

İnsan Hakları Masası

ENGELLİ BİREYLERE HAKLARININ VERİLMEMESİ SORUNU İÇİN
ÇÖZÜM RAPORU

TARİH: 04.09.2021

ÇÖZÜM MASASI RAPOR NO: 4 (Pilot Çalışma)

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN GRUP SAYISI: 14

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN TOPLAM KATILIMCI SAYISI: 62

ÇÖZÜM MASASI ÜYELERİ:

Dr.Kasım Akbaş (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Dr.Kerem Altıparmak (Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Şenal Sarıhan (26. Dönem CHP Ankara Milletvekili, Hukukçu)
Sevda Erdan Kılıç (27. Dönem CHP İzmir Milletvekili, Avukat)
Sevinç Özcan (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Sevgi Aksu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
E.Gamze Öztürk (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Janet Otoğlu (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Meltem Sarıgeçili (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Fatma Ünlü (CHP Parti Okulu Eğitmeni)
Fusun Çetin (CHP Parti Okulu Eğitmeni)

ÇÖZÜM ARAMA GRUPLARINI YÖNETEN EĞİTMENLER: Zuhâl Işın, Hafize Usturalı Akgün, Ahmet Karakuzulu, Servet Doğan, Hatem Doğanbaş, Aşur Eylen, Nisa Gürbüz, Mehmet Şerif Sonmez, Çiğdem Erko, Hülya Metinoğlu, Necla Mengüç, Hüseyin Günyel, Dilek Çınar, Cafer Esen

İsmail Hakkı KURT (Çözüm Odaklı Düşünme Modül Koordinatörü)

Aytuğ ATICI (Parti İçi Eğitim Sorumlusu, CHP 24-26. Dönem Mersin Milletvekili)

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ENGELLİ BİREYLERE HAKLARININ VERİLMEMESİ SORUNUNUN TANIMI

Masa Rapor No:
4

2020 yılı Ekim ayında açıklanan rakamla ülkemizde 2 milyon 535 bin 533 engelli bireyin yaşadığı o günkü adıyla Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından açıklanmıştır. Resmi olmayan rakamlara göre ise engelli birey sayısı nüfusun yüzde 13'ü kadardır.

Türkiye'de yaşayan milyonlarca engelli birey eğitim, sağlık, istihdam gibi en temel haklarından yoksun şekilde yaşamaktadır. Toplumsal yaşama katılımın önündeki engelleri kaldırmak ve engelli bireylerin sahip olduğu potansiyeli ortaya çıkarmak için yeterli kaynak ve uzmanlığı bu konuya yönlendirmek ahlaki sorumluluğumuzdur. Sağlık, rehabilitasyon, destek, eğitim ve istihdama erişimlerin de başarılı olmaları için onlara şans tanınmalı ve ortam düzenlemesi yapmamız gerekmektedir. 2021 yılı bütçesinin sadece yüzde 1,6'sının engelliler için ayrılmış olması engellilerin var olan sorunlarına kalıcı çözümler öngörülmediğini de göstermektedir.

Engelli bireylerin önündeki engelleri kaldırmak ve onların toplumsal yaşama sıkı sıkıya tutunması, doğuştan gelen yani temel insan haklarını ayırım gözetmeksizin kullanabilmesi için yerel ve genelde yapılacak ortam düzenlemesi büyük önem taşımaktadır. Milyonlarca engelli birey yoksullukla mücadele etmektedir. Devlet ve özel sektör istihdam oranları yeterli olmadığı gibi binlerce engelli kadrosu da açık bulunmaktadır. Kamuda %4, özel sektörde 50 kişiden fazla çalışanı olan kurumlarda %3 olan engelli istihdam oranları artırılarak açık kontenjanlara atamaların yapılması sağlanmalıdır. 2020 yılında engelli memurlara sağlanması gereken istihdam sayısı 187 bin 957 olmalıyken bu sayı 57 bin 408 de kalarak engelli bireyler için hayal kırıklığı olmuştur. Engelli bireylerin hiçbir ayrımcılığa uğramadan toplumsal yaşamın içinde var olabilmesi için devletin ortaya koyacağı iradeye ihtiyaç olduğu aşikardır. Ancak devlet bu durumla yüzleşmektense bu durumu sümen altı etmeye devam etmektedir. Engelli bireyler adına verilen kanun tekliflerimiz komisyonlara dahi inmeden tozlu raflarda beklemeye devam etmektedir.

Engelli bireylerle ilgili yapılacak farkındalık çalışmaları da toplumun ve kurumların engellilere olan bakış açısında olumlu yönde etki edecektir. Farkındalık çalışmaları Büyükşehir, il ve ilçe Belediyelerinde yani yerelde daha etkili, direk vatandaşa nüfuz edecek şekilde yürütülebilecek çalışmalardır. Nitekim 30 büyükşehir belediyesinin tamamında engelli bireylere yönelik birim bulunurken, 51 il belediyesinden sadece 11'inde engellilere yönelik hizmet birimi bulunmakta, 908 ilçe belediyesinden ise 107'sinde engelli bireylere yönelik birim, merkez ya da müdürlük bulunmaktadır.

Covid-19 salgınından en çok etkilenenler arasında hem ruhsal hem fiziksel hem de ekonomik olarak engelli bireyler gelmektedir. Bu süre boyunca ücretsiz izne çıkarılmada ilk tercih olan ve ayrımcılığa uğrayan bireylerimiz hem yoksulluğu daha derinden hissetti hem de uzun eve kapanmaların getirdiği ruhsal ve fiziksel yıkımı yaşamak zorunda kaldı. Aşı programında yaşanan gecikmeler ve aşıda öncelik verilmemesi de engelli bireyleri temel haklarından mahrum bırakan bir diğer konu olmuştur.

Engelli bireylerin temel sorunlarını ve haklarını biliyor musunuz? Bu konudaki farkındalık çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? Engelli bireylerin toplumsal yaşama ve iş yaşamına adapte olmasının önündeki engelleri nasıl kaldırabiliriz? Kamu ve özel sektörde engelli bireylere ayrılan istihdam sayılarını yeterli buluyor musunuz? Engelli bireylerin toplumsal yaşama adapte olabilmesi için çözüm önerileriniz nelerdir?

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ENGELLİ BİREYLERE HAKLARININ VERİLMEMESİ SORUNUNA
ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Masa Rapor No:
4

- İnsan Hakları Çözüm Masası “Engelli Bireylere Haklarının Verilmemesi” sorununu yukarıdaki şekilde tanımlamıştır.
- 14 kişiden oluşan parti eğitmenleri “Engelli Bireylere Haklarının Verilmemesi” sorununa çözüm bulma çalışmalarına katılmak üzere gönüllü olmuştur.
- Her bir parti eğitmeni kendi doğal çevresinden, tartışılan konu ile ilgili olarak bilgi/deneyimi olan en az beş, en fazla yedi kişi belirlemiş ve ilgili soruna çözüm bulmak üzere çalışmalara katılmaları için ikna etmiştir. Böylece “Engelli Bireylere Haklarının Verilmemesi” sorununa çözüm aramak üzere toplam 62 gönüllü katılımcı belirlenmiştir.
- Çözüm arama toplantıları 04/09/2021 tarihinde, grubun belirlediği bir zamanda en fazla 45 dakika süreyle WhatsApp/Zoom üzerinden görüntülü olarak yapılmıştır.
- Toplantıda her katılımcının eşit süre kullanmasına dikkat edilmiştir.
- Katılımcılar tarafından önerilen her çözümlerin sosyal demokrasinin “Eşitlik, Özgürlük, Adalet ve Dayanışma” ilkelerine aykırı olmamasına dikkat edilmiştir.
- Her eğitmen üretilen çözümleri not olarak raporunu 24 saat içinde modül grubunda birlikte çalıştığı kişiye ilgili masaya gönderilmek üzere iletmıştır.
- Çözüm önerileri tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) raporlanmıştır.
- İnsan Hakları Çözüm Masasına “Engelli Bireylere Haklarının Verilmemesi” sorunuyla ilgili toplam 14 adet rapor gelmiştir.
- Çözüm masası kendi içinden üç rapor tekleştiricisi belirlemiş ve her rapor tekleştiricisi 10 raporu inceleyerek en sık dile getirilen maddeleri dikkate alarak bir rapor hazırlamıştır.
- Tekleştirilen raporlar tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) hazırlanmıştır. Böylece çözüm masasına tekleştirilen üç rapor sunulmuştur.
- Çözüm masası tekleştirilen üç raporu incelemiş, bu raporları tek bir nihai rapor haline getirmiş ve 04/09/2021 tarihinde ilgili modül çalışma grubu üyesine iletmıştır.
- Çözüm masasından gönderilen nihai rapor, aynı gün ilgili modül çalışma grubu üyesi tarafından o konuyu tartıştıran 14 eğitmene, eğitmenler de kendi gruplarındaki tartışmacılara iletmıştır.

#İktidarYoluPartiOkulu

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

Çözüm Yorum

ENGELLİ BİREYLERE HAKLARININ VERİLMEMESİ SORUNU İÇİN
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Masa Rapor No:
4

1. Engelli ailelerine devlet tarafından maddi, manevi ve psikolojik destek sağlanmalı, aileler kendilerinden sonra engelli çocuklarına ne olacağı kaygısıyla yaşamamalı,
2. Halk sağlığı merkezleri aracılığı ile etkin yapılan tarama, kontrol ve bilgilendirmelerle engelli doğum riskleri konusunda halk etkin şekilde bilinçlendirilmeli, güncel sağlık teknolojilerinin de kullanılmasıyla engelli gebeliğin erken tespiti sağlanmalı ve engelli doğumlarının önlenmesi için gerekli tedbirler alınmalı,
3. Engelli bireylerin ihtiyacı olan tıbbi malzemeler ve diğer tüm araç- gereçler devlet tarafından ücretsiz olarak karşılanmalı, evden çıkamayan engelli bireylerin sosyo-ekonomik araştırılmasının yapılması- sonrasında; tedavi, rehabilite, eğitim, bakım hizmetleri Belediye ve Devlet kurumları iş birliği ile sağlanmalı, bireylere günün şartları ile orantılı ekonomik yardım da bulunmalı,
4. Engelli bireyler konusunda toplumsal duyarlılığın artması için kamu spotları düzenlenmeli, farkındalık çalışmaları yapılmalı, empati yaratacak projeler üretilmeli,
5. Engelli bireylerin toplu taşıma araçlarını kullanamama ya da kullanmakta zorluk çekme problemi çözülmeli, toplu taşıma araçlarına binemeyen engelli bireyler için yerel ve idari makamlar tarafından araç temin edilmeli, engelli bireylerin hayatını kolaylaştıran merdiven çıkabilen tekerlekli sandalye, görme engellilere özel akıllı saat, özel elektrikli araba, hasta kaldırma aparatı, yol tarifi yapan cihaz, kolsuz yürüteç, esnek kollu monitör, sesli kitaplar, kitap okuma cihazı vb. ile desteklenmeli, yaya geçitlerinde sesli sistemler ve üst geçitlerde ise çalışır durumda asansörler bulunmalı, kısacası şehir planlaması engelli bireyler de göz önüne alınarak yapılmalı engelli bireylerin yürüyeceği kaldırımlar da çok yüksek ve çok dar olmamalı,
6. Engelli bireylere ayrılan bütçe arttırılmalı, kamuda ve özel sektörde engelli birey çalıştırma kotalarına uyulmadığı bilinmekte, bunun denetimi yapılmalı aksi takdirde cezai yaptırım uygulanmalı ve yasaların etkin bir şekilde uygulanması sağlanmalı, engelli bireylerin sürekli istihdamının sağlanması için çalışmalar yapılmalı, gerekiyorsa belirlenen kotalar engelliler lehine yükseltilebilmeli,
7. Engelli bireyler için mesleki eğitim kurslarının sayısı ve etkinliği arttırılmalı ve İŞKUR- MEB iş birliği içinde olabilmeli, engelli bireylerin yeterli ve sağlıklı eğitim almaları sağlanmalı bunun üzerine çalışmalar ve yatırımlar yapılmalı,
8. Belediyeler, engelli bireyler için yaşam alanları, spor merkezleri, özel işletmeler, okullar, kurumlar kurmayı hizmetin ana unsuru sayabilmeli ve bunları yaparken STK'larla iş birliği içinde olmalı ayrıca yürüyüş alanları, otoparklar, alışveriş merkezleri, tatil köyleri gibi ortak kullanıma açık yerlerin tamamı ortopedik araç kullanımına uygun hale getirilmelidir.

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ENGELLİ HAKLARI SORUNUNUN
ÇÖZÜMÜ İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Masa Rapor No:
4

1. Didem Tekeli'nin Sivil Düşün desteğiyle kaleme aldığı 2016 yılından yayınlanan "Engelliliği Kapsayıcı Kalkınma: Neden Söz Ediyoruz?" Rehberi
https://www.stgm.org.tr/sites/default/files/2020-09/engelliligi-kapsayici-kalkinma_-neden-soz-ediyoruz.pdf
2. İmece Platformu tarafından 2019 yılında yayınlanan, Türkiye'de ve Dünyada Engellilik ve Erişilebilirlik verilerini barındıran araştırma raporu
https://imece.com/wp-content/uploads/2019/04/esitsizliklerin_azaltilmasi_engelli_bireyler.pdf
3. Hayatın pek çok alanında erişilebilirliği sağlamaya çalışan bir derneğin web sitesini ziyaret edebilir; eğitimden kültür-sanata erişilebilirliğe nasıl katkı sağladıklarını inceleyebilirsiniz:
Engelsiz Erişim Derneği <https://engelsizerisim.com/>

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

CHPARTİ OKULU

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi ÇözüYorum

İnsan Hakları Masası

ÜLKEMİZDEKİ YÖNETİLEMİYEN ULUSLARARASI GÖÇ SORUNU İÇİN
ÇÖZÜM RAPORU

TARİH: 06.07.2022

ÇÖZÜM MASASI RAPOR NO: 5

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN GRUP SAYISI: 19

ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞAN TOPLAM KATILIMCI SAYISI: 88

ÇÖZÜM MASASI ÜYELERİ:

Kasım Akbaş (Dr., Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Kerem Altıparmak (Dr., Hukukçu, İnsan Hakları Okulu)
Şenal Sarihan (Hukukçu, 26. Dönem CHP Ankara Milletvekili)
Sevda Erdan Kılıç (Hukukçu, 27. Dönem CHP İzmir Milletvekili)
Sevinç Özcan (Avukat)
Muratcan Işıldak (Siyaset Bilimci)
Özlem Akbaş Önsoy (Arkeolog, Mimarlık Tarihçisi)
Nafi Şerbetcioğlu (Eğitim Uzmanı-Programcısı)
Ayşe Nur Tekin (Sivil Toplum Proje Uzman Yardımcısı)

ÇÖZÜM ARAMA GRUPLARINI YÖNETEN EĞİTMENLER:

F.Ufuk Yıldırım, Zeki Yalçındere, Volkan Turan, İ. Gürdal Sümer, Fazıl Uğur Soylu, Ezgi Şölen Selvi, Azad Özyolcu, Servinaz Ömür, Şeref Koz, Hamide Korkmaz, Barış Konyar, Remzi Kocaman, Sema Kendir, Oğuz Kaçar, Hikmet Güriş, Günercan Parlak, Haliye Donmuş, Metin Demirkaya, Ceren Benli

Öykü Naz Bartu Kavas (Çözüm Odaklı Düşünme Modül Koordinatörü, CHP Parti Okulu Eğitmeni)

Aytuğ ATICI (Parti İçi Eğitim Sorumlusu, CHP 24-26. Dönem Mersin Milletvekili)

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ÜLKEMİZDEKİ YÖNETİLEMİYEN ULUSLARARASI GÖÇ
SORUNUNUN TANIMI

Masa Rapor No:
5

Zorunlu uluslararası göçmenlik olgusu, yirmi birinci yüzyılın başında en önemli meselelerden biri olarak görülüyor. Teknik hukuk anlamındaki ayrıntıları bir yana bırakarak ifade edecek olursak “mültecilik” sonucunu doğuran bu olgu siyasi, sosyal, iktisadi, psikolojik, hukuki, kültürel vb. pek çok alanı ilgilendiriyor. Devletler uluslararası ilişkilerini mültecilik meselesi çerçevesinde belirliyorlar. Mülteciler, geldikleri ülkelerde de çok sayıda tartışma başlığına konu oluyorlar. Avrupa’da radikal sağın yükselişi mülteci meselesine bağlanıyor. Yalnızca radikal sağ bakımından değil, kendilerini sol ve/veya demokrat kabul edenler bakımından bile mültecilik bir tür kırılma noktasını oluşturuyor. Diğer meselelerde demokrat tavır takınanlar, mülteciler söz konusu olduğunda kolayca ayrımcı hatta zaman zaman ırkçı bir söyleme kapılabiliyorlar. Kuşkusuz bunda kapitalist sistemin dünya üzerinde halklara yaşattığı iktisadi krizin ve yoksulluğun da ciddi etkisi bulunuyor. Yurttaşlar, yaşadıkları iktisadi sorunların sebebi olarak, kültürel olarak da kendilerinden farklı gördükleri ülkenin sahip olduğu kısıtlı refaha haksız yere ve kolayca ortak olduğunu düşündükleri mültecileri itham ediyorlar.

“Türkiye dünyada en fazla sayıda mülteciye ev sahipliği yapan ülke olmayı sürdürüyor. Türkiye, yaklaşık 3,6 milyon kayıtlı Suriyeli mültecinin yanı sıra 320.000 kadar diğer uyruklardan UNHCR’nin ilgi alanına giren kişiye de ev sahipliği yapmaktadır”. Türkiye’deki göçmenlerin %90’ının Suriyeli olduğu düşünülüyor. Mültecilerin önemli bir kısmını çocuklar ve kadınlar oluşturuyor. Uluslararası göçmenler ve mültecilerle ilgili olarak ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlemeler bulunuyor. Bununla birlikte Türkiye, zorunlu uluslararası göç kapsamındaki kişilerin hepsini “mülteci” olarak kabul etmeyerek, bu kişilerin koruma statüsünü zayıflatıyor. Kamusal söylemde bu kişiler, “misafir” gibi, hukuki anlamda hiçbir anlam ifade etmeyen, yeterli koruma sağlamayan bir statüde değerlendiriliyorlar.

Hak ve özgürlüklere saygı duyan bir hukuk devletinde, mülteciler fiziki güvenliklerinin yanı sıra yaşamsal ve sosyal güvencelere de sahip olmalıdır. Dolayısıyla düşünce ve dolaşım özgürlüğü, işkenceye ve onur kırıcı muameleyle tabi olmama gibi temel haklardan yararlanmaları gerekir. Keza sosyal ve ekonomik haklar diğer bireylere olduğu gibi mültecilere de tanınmalıdır. Her mülteci sağlık hizmetlerinden yararlanabilmelidir. Her yetişkin mülteci çalışma hakkına sahip olmalıdır. Hiçbir mülteci çocuk okula gitmekten alıkonulmamalıdır.

Hem insani ve hukuki anlamda mültecilerin haklarını ihlal etmeyecek hem de Türkiye’deki yurttaşların rıza gösterebileceği bir ortak yol bulunabilir mi? Uluslararası göç sorunu evrensel bir mesele olsa da Türkiye içerisinde mülteciler ve yurttaşlar için hak, adalet, huzur ve barış sağlayacak çözüm önerileriniz neler olabilir?

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

Çözüm Yorum

ÜLKEMİZDEKİ YÖNETİLEMİYEN ULUSLARARASI GÖÇ
SORUNUNA ÇÖZÜM ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Masa Rapor No:
5

- İnsan Hakları Çözüm Masası “Ülkemizdeki Yönetilemeyen Uluslararası Göç” sorununu yukarıdaki şekilde tanımlamıştır.
- 19 kişiden oluşan parti eğitmenleri “Ülkemizdeki Yönetilemeyen Uluslararası Göç” sorununa çözüm bulma çalışmalarına katılmak üzere gönüllü olmuştur.
- Her bir parti eğitmeni kendi doğal çevresinden, tartışılan konu ile ilgili olarak bilgi/deneyimi olan en az dört, en fazla yedi kişi belirlemiş ve ilgili soruna çözüm bulmak üzere çalışmalara katılmaları için ikna etmiştir. Böylece “Ülkemizdeki Yönetilemeyen Uluslararası Göç” sorununa çözüm aramak üzere toplam 88 gönüllü katılımcı belirlenmiştir.
- Çözüm arama toplantıları 6-18.07.2022 tarihleri arasında, grubun belirlediği bir zamanda en fazla 45 dakika süreyle WhatsApp/Zoom üzerinden görüntülü olarak yapılmıştır.
- Toplantıda her katılımcının eşit süre kullanmasına dikkat edilmiştir.
- Katılımcılar tarafından önerilen her çözümün sosyal demokrasinin “Eşitlik, Özgürlük, Adalet ve Dayanışma” ilkelerine aykırı olmamasına dikkat edilmiştir.
- Her eğitmen üretilen çözümleri not olarak raporunu 24 saat içinde modül grubunda birlikte çalıştığı kişiye ilgili masaya gönderilmek üzere iletmiştir.
- Çözüm önerileri tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) raporlanmıştır.
- İnsan Hakları Çözüm Masası “Ülkemizdeki Yönetilemeyen Uluslararası Göç” sorunuyla ilgili toplam 19 adet rapor gelmiştir.
- Çözüm masası kendi içinden üç rapor tekleştiricisi belirlemiş ve raporları kendi aralarında bölüşüp incelemiş en sık dile getirilen maddeleri dikkate alarak bir rapor hazırlamıştır.
- Tekleştirilen raporlar tercihen 10 maddeyi geçmeyecek şekilde (12 punto ile yazılmak kaydıyla en fazla bir A4 sayfası) hazırlanmıştır. Böylece çözüm masasına tekleştirilen üç rapor sunulmuştur.
- Çözüm masası tekleştirilen üç raporu incelemiş, bu raporları tek bir nihai rapor haline getirmiş ve 09.08.2022 tarihinde ilgili modül çalışma grubu üyesine iletmiştir.
- Çözüm masasından gönderilen nihai rapor, aynı gün ilgili modül çalışma grubu üyesi tarafından o konuyu tartıştıran 19 eğitmene, eğitmenler de kendi gruplarındaki tartışmacılara iletmiştir.

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ÜLKEMİZDEKİ YÖNETİLEMİYEN ULUSLARARASI GÖÇ SORUNU
İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Masa Rapor No:
5

1. Suriye’de siyasi istikrar ve barış ortamının sağlanmasına zemin hazırlanmalı, sosyal ve ticari bağlarla desteklenmeli. Suriye’de yerleşime uygun bölgelere mültecilerin yerleştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalı.
2. Sınır denetimi artırılmalı, savaş olmayan ülkelere gelen mülteciler engellenmeli.
3. Yaş gruplarına göre dil, meslek, sosyal uyum eğitimleri verilmeli. Vatandaşlık alan mülteciler bu şekilde topluma entegre edilmeli.
4. Toplum, mülteciler ve onların yaşadığı sıkıntılar hakkında bilgilendirilmeli ve bilinçlendirilmelidir. Bu sayede empati ve hoşgörü mümkün olacaktır.
5. Mültecilerin bir kısmına vatandaşlık hakkı, gerekli denetlemeyle ve maddi ölçüt dışında da belirli koşulların sağlanmasıyla tanınmalı.
6. Diğer ülkelerle uluslararası iş birliğine yönelik çalışılmalı, AB’nin Türkiye’yi mülteci merkezi olarak görme yaklaşımı değiştirilmeli.
7. Mültecilerin yaşayabileceği merkezler belirlenmeli, belirlenen yerlerin dışına çıkılmasına izin verilmemeli. Bu bölgelerdeki Türk/göçmen nüfus yoğunluklarının dengesi göz önünde bulundurulmalı.
8. Uluslararası anlaşmalara uyulmalı. Mültecilerin hakları korunmalı.
9. Mültecilere, uluslararası arenada iş imkânı sağlanıp, nitelikli iş gücüne sahip olanlar istihdam edilmeli. Kadınlara iş ve eğitimde öncelik sağlanmalı.
10. Sorunların ve projelerin tek elden yönetimi için Göçmenlik Bakanlığı kurulmalı.
11. Şehirlerde başıboş gezen, topluma tehdit oluşturan göçmenler kamplara götürülmeli ve ülkelerine geri gönderilmeleri için gerekli koşullar sağlanmalı.
12. Nüfus kontrolü sağlanmalı, bu konuda mülteciler bilinçlendirilmeli ve küçük yaşta evlilik geleneklerinin önüne geçilmeli.
13. Uluslararası hukuku devreye sokarak, yeni bir mültecilik ve göçmen yasası çıkarılması sağlanmalı.

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

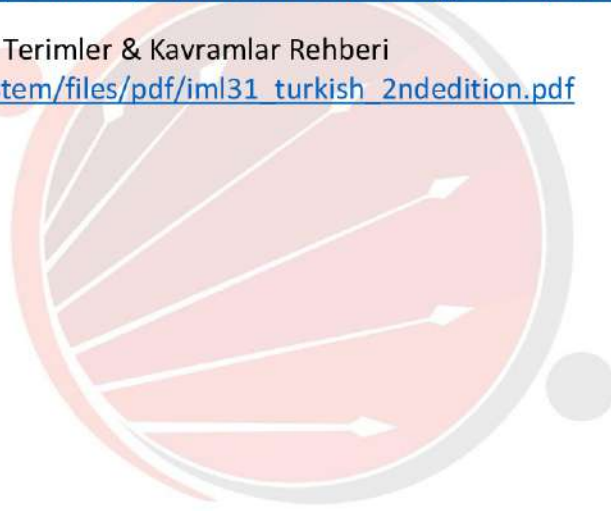
Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi

ÇözüYorum

ÜLKEMİZDEKİ YÖNETİLEMİYEN ULUSLARARASI GÖÇ SORUNU
İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Masa Rapor No:
5

1. Göç kavramı ile ifade edilen insan hareketliliğini uluslararası bir perspektifte inceleme:
<https://www.tuicakademi.org/uluslararasi-goc-kavrami-ve-uluslararasi-goc-orgutu/>
2. Uluslararası Göçe Dair Belgeler:
<https://www.goc.gov.tr/uluslararasi-mevzuat>
3. Uluslararası Koruma Tanımı ve Önlemede Yöntemler:
<https://www.csgb.gov.tr/uigm/yabancilar/uluslararasi-koruma-saglanan-yabancilar/>
4. Uluslararası Göç ve Koruma Terimler & Kavramlar Rehberi
https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml31_turkish_2ndedition.pdf

CHP PARTİ OKULU

#İktidarYoluPartiOkulu

Çözüm Odaklı Düşünme Eğitimi ÇözüYorum

İNSAN HAKLARI ÖZEL SAYISI

   /PartiOkuluCHP
  /CHPOkuluTV